

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Conferință privind consolidarea administrației publice locale

Pe 23 noiembrie 2018, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat Conferința științifico-practică internațională cu genericul „Consolidarea administrației publice locale și perspectivele europene ale Republicii Moldova”.

Conferința a sintetizat rezultatele cercetărilor științifice realizate în cadrul proiectului „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană”.

La for au participat savanți și cercetători de la Academia de Administrare Publică și alte instituții de învățământ superior din Republica Moldova, România și Ucraina, reprezentanți ai administrației publice centrale și locale din republica noastră.

În cuvântul de inaugurare a conferinței, rectorul Academiei, Oleg BALAN,

la instituție a proiectului, care finalizează cu această reuniune științifică. Cercetările efectuate în cadrul proiectului s-au soldat cu elaborări științifico-metodice, inclusiv Ghidul practic „Instrumente de bună guvernare la nivel local”, editat în 2017. Aceste elaborări vin să contribuie la crearea unui mecanism optimal de organizare și funcționare a administrației publice locale din republică, a spus rectorul Academiei.

Participanții la conferință au fost salutați

domeniul educației, culturii și cercetării, Iordan Gh. BĂRBULESCU, profesor universitar, doctor, președintele Senatului Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative din București, România.

În cadrul ședinței plenare a reuniunii au prezentat rapoarte Tatiana ȘAPTEFRAȚI, director de proiect, doctor, conferențiar universitar la Catedra științe administrative - „Capacitatea administrativă a administrației publice locale: între realizări și provocări”, Iurie ȚAP, doctorand la Academia, deputat în Parlamentul Republicii Moldova - „Dezvoltarea funcțională a administrației publice locale în contextul Acordului de Asociere la Uniunea Europeană”, Elisaveta LIVOVA, candidat în științe, docent la Institutul Regional al Administrării de Stat din Odessa al Academiei Naționale a Administrării de Stat pe lângă Președintele Ucrainei - „Direcțiile dezvoltării instituționale și legislative a administrării publice

în contextul integrării în spațiul juridic european”, Nistor GROZAVU, doctor, conferențiar universitar, viceprimar general al municipiului Chișinău.

După ședința în plen, au urmat sesiuni în două paneele: „Instituții, instrumente și mecanisme de consolidare a administrației publice locale”, „Buna guvernare la nivel local”.

În finalul conferinței a fost adoptată o rezoluție cu o serie de propuneri și recomandări privind consolidarea capacităților administrative și instituționale a autorităților publice locale, care vor fi înaintate autorităților centrale ale Republicii Moldova.

Proiectul instituțional de cercetare „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană” a fost realizat în perioada 2015-2018.

doctor habilitat, profesor universitar, a menționat importanța desfășurării

de Corneliu POPOVICI, consilier al Președintelui Republicii Moldova în

Sergiu VLĂDICĂ

Igor Dodon la Consiliul Economic Moldo-Rus

moldo-rus, care s-a desfășurat la Chișinău, în luna septembrie.

Consiliul a raportat despre realizarea acordurilor investiționale și a stabilit foaia de parcurs pentru consolidarea ulterioară a relațiilor de afaceri și creșterea cifrei de afaceri dintre cele două țări.

Membrii Consiliului au convenit să monitorizeze și să contribuie la realizarea înțelegerilor și a memorandumu-

rilor de colaborare, care au fost semnate la primul Forum economic moldo-rus.

De asemenea, au fost identificate direcțiile prioritare de activitate ale Consiliului economic, inclusiv pe dimensiunea dezvoltării agriculturii, industriei, turismului, precum și pe atragerea investițiilor străine directe.

Totodată, în cadrul ședinței, au fost prezentate mai multe proiecte, printre care cel cu privire la crearea Camerei de Comerț comune și a unui Portal economic care va constitui o punte de legătură oficială dintre oamenii de afaceri din cele două țări, îi va sprijini în identificarea investitorilor și a partenerilor și le va permite să obțină operativ consultații privind elaborarea documentelor.

„După primul Forum comun, oamenii de afaceri din Rusia și-au declarat disponibilitatea de a spori volumul de investiții în Moldova, cel puțin, până la 1 miliard de dolari anual. Și aceasta, doar la etapa inițială”, a menționat Igor Dodon.

De asemenea, șeful statului a specificat faptul că în timpul ședinței s-a decis că următorul forum va fi organizat în perioada septembrie-octombrie 2019, la fel, în capitala Moldovei.

Întrevederi cu conducerea Parlamentului României

Președintele Parlamentului Andrian Candu a avut, recent, întrevederi cu președintele Senatului, Călin Popescu-Tăriceanu, și președintele Camerei Deputaților, Liviu Dragnea, la București, unde efectuează ultima vizită oficială din actualul mandat.

Din delegația Parlamentului Republicii Moldova a mai făcut parte George Mocanu, copreședintele Comisiei Comune pentru Integrare Europeană dintre Parlamentul Republicii Moldova și Parlamentul României.

În cadrul întâlnirilor au fost abordate teme legate de viitoarea președinție a României la Consiliul Uniunii Europene, subiecte legate de securitate și măsuri în fața riscurilor hibride. Totodată, părțile au discutat despre un program de susținere puternică a Republicii Moldova din partea României care ar putea fi lansat anul viitor.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului României au subliniat, la rândul lor, susținerea perspectivei europene a Republicii Moldova și reformelor interne pe traiectoria de integrare europeană a țării.

Discuțiile au vizat alegerile parlamentare din februarie

anul viitor, Andrian Candu subliniind determinarea autorităților de a asigura un scrutin democratic și corect, conform standardelor internaționale. Președintele Parlamentului a invitat membrii Parlamentului României să participe în cadrul misiunilor internaționale de monitorizare a alegerilor parlamentare din anul viitor.

La finalul întrevederilor, Președintele Parlamentului a semnat în Cartea de onoare a Senatului și cea a Camerei Deputaților din Parlamentul României și a înmănat Medalia Democrației lui Călin Popescu-Tăriceanu și lui Liviu Dragnea pentru contribuții remarcabile la aprofundarea relațiilor de prietenie dintre Republica Moldova și România.

Guvernul încurajează investitorii străini

de dezvoltare. În mesajul său de salut, premierul Pavel Filip a încurajat investitorii să descopere potențialul țării noastre, evidențiind oportunitățile existente: accesul pe piețele UE și CSI, precum și condițiile favorabile pentru lansarea afacerilor.

„Moldova Business Week 2018” – cel mai important eveniment economic din țară, inaugurat pe 27 noiembrie 2018, a reunit peste o mie de oameni de afaceri din circa 30 de state, reprezentanți ai companiilor autohtone, autorități și parteneri

„Republica Moldova, cea din 2018, este perfectă pentru investiții, pentru că astăzi, țara noastră este alta decât acum 3 ani”, a menționat premierul. În context, șeful Executivului s-a referit la măsurile întreprinse de Guvern pentru îmbunătățirea mediului de afaceri, printre care: aprobarea reformei fiscale, reducerea instituțiilor cu funcții de control, reorganizarea Serviciului Vamal și Fiscal, precum și dezvoltarea proiectelor investiționale în cadrul zonelor economice libere și a parcurilor IT.

Urmare a reformelor promovate, s-a înregistrat o creștere economică constantă. În trimestrul doi al anului curent, aceasta a atins 5,2%. În același timp, numărul persoanelor care primesc salarii în plic a scăzut de două ori, exporturile au crescut cu 30% și în doar jumătate de an au fost făcute investiții străine directe în valoare de circa 130 de milioane de dolari. Totodată, în următorii doi ani sunt prognozate investiții de 380 milioane de dolari.

Reprezentanții Academiei - participanți la Conferința „Istorie și inovare în administrația publică românească”

Prorectorul Academiei de Administrare Publică, Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, și Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, au participat, la 22 noiembrie 2018, la Conferința științifică „Istorie și inovare în administrația publică românească”, desfășurată la Institutul Național de Administrație Publică (INA) din București, consacrată Centenarului Marii Uniri de la 1918. Evenimentul a fost deschis și moderat de către Pavel NĂSTASE, președintele INA, doctor, profesor universitar.

Cu rapoarte au evoluat: Ioan Aurel POP, academician, președintele Academiei Române – „Făurirea României moderne”; Marius Constan-

tin PROFIROIU, prorector al Academiei de Studii Economice din București – „Evoluția administrației publice românești în contextul aderării la Uniunea Europeană”; Aurel SÎMBOTEANU, prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor, conferențiar universitar – „Administrația publică din Republica Moldova: între tradiție, erori istorice și contemporaneitate”; Dragoș NEGOIȚĂ, director, Se-

cretariatul General al Guvernului României – „Strategia de consolidare a administrației publice 2014 – 2020, acces pe componenta de resurse umane”.

Raportorii au scos în evidență importanța și semnificația Actului Marii Uniri de la 1918 pentru formarea statului național român reîntregit și consolidarea treptată a acestuia în contextul evoluției sistemului

lui politic și tendințelor de modernizare a administrației publice la etapa actuală.

Folosind platforma conferinței, Aurel Simboteanu și Aurelia Țepordei au susținut un atelier de discuții și schimb de experiență cu Iuliana Leca, director comunicare, proiecte, cooperare și relații externe, Rodica Maria Picu, director programe de formare profesională, și Dan Gheorghe Sachelarescu, director programe perfecționare din cadrul INA.

În pag. 4 a ziarului sunt publicate tezele raportului dlui Aurel Simboteanu, prezentat la această conferință.

Cor. F. P.

Academia reprezentată la conferința de la Iași

Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a organizat, în perioada 14-15 noiembrie 2018, conferința internațională „România de la Marea Unire la Integrarea Europeană”. Acest eveniment face parte din agenda proiectului desfășurat în cadrul Programului Centenar al Primăriei Municipiului Iași (2017-2020). La eveniment au participat reprezentanți ai mediului universitar din România, dar și din Republica Moldova și Ucraina, într-o încercare de a identifica puncte de vedere complementare și perspective

cât mai diverse. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată de Rodica RUSU, doctor, conferențiar universitar, șefa catedrei Științe politice și relații internaționale. Conferința internațională, în contextul aniversării Marii Uniri, a avut drept scop analiza contextului care a creat condițiile pentru realizarea unui demers de asemenea magnitudine, evidențiind specificul punctelor de vedere exprimate de diverse provincii istorice, dar și a adus în prim plan elementele de convergență care au cristalizat statul unitar România.

Această perspectivă is-

torică și analitică a fost completată cu modul în care România se poziționează și reacționează din poziția actuală de stat-membru al Uniunii Europene în raport cu vecinătatea estică a acesteia. Un atare demers este necesar nu doar pentru a sublinia provocările pe care poziționarea geografică a României le generează, cât mai curând, de a identifica o serie de avantaje geopolitice și geostrategice pe care România ar trebui să le utilizeze pentru a-și formula obiectivele de politică externă la 100 de ani de la Marea Unire. Astfel, contiguitatea teritorială cu spațiul ex-sovietic, precum și relațiile preferențiale cu Republica Moldova pot deveni aspecte extrem de importante atât pentru modelarea politicii externe a României în încercarea de a defini un nou proiect de țară, cât și pentru posibile îmbunătățiri ale politicilor și pârgurilor comunitare care gestionează vecinătatea orientală în condițiile în care Uniunea

Europeană este interesată în stabilitatea, buna guvernare și dezvoltare economică de-a lungul granițelor sale estice.

Eu am prezentat comunicarea „România - Republica Moldova: o radiografie a relațiilor”, în cadrul sesiunii I „Eastern Border of EU: Actors and Challenges”. Participanții la conferință au fost interesați de subiect și au fost adresate o serie de întrebări pentru a elucida anumite aspecte ale relațiilor moldo-române la etapa actuală.

În acest context, menționăm că Academia de Administrare a semnat în octombrie 2017 un Acord de cooperare în domeniul educației, științei și cercetării cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România.

Rodica RUSU,
doctor, conferențiar
universitar, șef Catedră
științe politice și relații
internaționale

Administrația publică din Republica Moldova: între tradiție, erori istorice și contemporaneitate

Tezele Raportului prezentat la Conferința „Istorie și inovare în administrația publică românească”, organizată în contextul aniversar al Centenarului Unirii de către Institutul Național de Administrație din București

Teritoriul actual al Republicii Moldova a cunoscut pe parcursul timpului atât apartenență la sistemul tradițional de administrație, cât și sisteme administrative diferite de cel tradițional.

Principatele române s-au format la mijlocul secolului al XIV-lea, pe substratul și pe bogata moștenire daco-romană. Deși cercetătorii indică și la unele particularități în procesul de instituționalizare statală în Țara Moldovei și Țara Românească, este recunoscut faptul că în acest proces se regăsesc lucruri comune atât privind geneza, organizarea, cât și funcționarea instituțiilor politico-administrative: Instituția Domniei, Sfatul Domnesc, Sistemul Dregătoriilor centrale și locale. Am putea evoca și alte laturi comune privind organizarea și funcționarea administrației publice tradiționale din Principate.

Dar evenimentele s-au succedat în așa fel încât am avut parte și de dezmembrări teritoriale, așa cum s-a întâmplat și în rezultatul războiului ruso-turc din 1806 -1812, când teritoriul Moldovei de la Est de Prut, numit în continuare Basarabia, a fost anexat la Imperiul Rus.

Rusia a purces imediat la reorganizarea sistemului administrativ al Basarabiei, proces care trece prin câteva etape: etapa administrației provizorii (1812 -1818), etapa autonomiei administrative (1818-1828), etapa consolidării sistemului rusesc de administrare (1828 -1917), care rezultă cu transformarea oficială a Basarabiei în anul 1873 în gubernie rusească.

Către anul 1917, situația din Imperiul țarist, a cărui parte componentă era și Basarabia, devine complicată în contextul revoluțiilor din februarie și octombrie, care au mobilizat toate popoare-

Aurel SÎMBOTEANU,
doctor, conferențiar
universitar,
prorector al Academiei
de Administrare
Publică

le Rusiei, inclusiv, locuitorii Basarabiei. Aceasta și-a găsit expresie în formarea de către intelectualitatea basarabeană a Partidului Național Moldovenesc, în programul căruia se regăseau revendicări susținute de către populație, fapt care a favorizat ulterior desfășurarea unor activități, care constituie traseul parcurs spre actul unirii.

Astfel, la 20 octombrie 1917, la Chișinău, se convoacă Congresul militarilor moldoveni, care proclamă autonomia teritorială și politică a Basarabiei; la 29 noiembrie 1917 Sfatul Țării adoptă Legea cu privire la administrarea Basarabiei, conform căreia puterea supremă aparține Sfatului Țării. La 2 decembrie 1917 Sfatul Țării proclamă formarea Republicii Democratice Moldovenești, care la 24 ianuarie 1918 își proclamă Independența.

În același timp, era evident că proclamarea Independenței nu însemna încă soluționarea definitivă a problemei basarabene. Ea necesita soluționarea în contextul aspirațiilor populației basarabene de a uni acest teritoriu cu Regatul României, lucru îndeplinit prin hotărârea Sfatului Țării din 27 martie 1918.

Ca rezultat se inițiază

revenirea și ajustarea administrației din Basarabia la modelul tradițional românesc de administrație. Procesul unificării administrative la scară națională s-a produs luându-se în considerație atât Basarabia și Bucovina reîntregite în componența Regatului României, respectiv, la 27 martie și 28 noiembrie 1918, cât și celelalte provincii reîntregite prin Actul Unirii de la Alba Iulia din 01 decembrie 1918, și anume: Transilvania, Maramureșul, Crișana și Banatul.

Noile realități au condiționat adoptarea în 1923 a unei noi Constituții a României. Inovațiile constituționale prin consacrarea unui sistem mai avansat de drepturi și libertăți au influențat benefic funcționarea ulterioară a sistemului administrativ românesc reîntregit, inclusiv în Basarabia, care a beneficiat de acest sistem doar 22 de ani, fiind întrerupt la 28 iunie 1940, drept rezultat al punerii în aplicare a tratatului Ribbentrop-Molotov și anexării forțate, prin ultimatum a acestui teritoriu de către Uniunea Sovietică.

Raptul teritorial al Basarabiei din 1940 a condus la sovietizarea și comunizarea sistemului administrativ din acest teritoriu. La 2 august 1940 Sovietul Suprem al Uniunii Sovietice a adoptat Legea cu privire la formarea RSS Moldovenești în componența Uniunii Sovietice. Proclamarea RSSM a constituit și un act de dezmembrare teritorială. Astfel, în componența RSSM au intrat, numai șase din nouă județe ale Basarabiei. Celelalte trei județe - Cetatea Albă, Ismail și Hotin - au fost rupte din teritoriul Basarabiei și trecute în componența RSS Ucrainene. A fost dezmembrat și teritoriul din stânga Nistrului, or în componența RSS Moldovenești

unionale au intrat numai șase din cele paisprezece raioane existente la acel moment.

Regimul politic și sistemul administrativ existent în Uniunea Sovietică, inclusiv în RSSM reprezenta un sistem rigid de totalitarism, exprimat prin utilizarea pârgurilor de comandă pe întreaga verticală a puterii de stat. Toate acestea au condus la intersecția anilor optzeci-nouăzeci ai secolului trecut, la prăbușirea lui și la deschiderea căii spre dobândirea Independenței Republicii Moldova, eveniment produs la 27 august 1991.

Evoluția de mai departe a reformei politice, inclusiv a schimbărilor din administrația publică, a condus la adoptarea la 29 iulie 1994 a Constituției Republicii Moldova. Pe această temelie juridică și într-un spațiu politic creat de Constituție a început procesul de edificare a instituțiilor noi, specifice unei administrații publice moderne, proces care se derulează în prezent.

În același timp vom menționa că practica celor douăzeci și șapte de ani de Independență ne demonstrează că procesul de modernizare a administrației publice în Republica Moldova poartă un caracter tergi-versat, întâmpinând un șir de impedimente care își au originea și în unele medii administrative anterioare, generate de erorile istorice prin care am trecut.

Depășirea acestor obstacole se întrevăd, de rând cu altele, și prin realizarea obiectivelor care derivă din Acordul de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană semnat la 27 iunie 2014 și care reprezintă, actualmente, linia de subiect și acțiune în activitatea autorităților, chemate să asigure evoluția democratică și modernizarea administrației publice.

Forumul tinerilor experți în dezvoltare din România și Republica Moldova

Conferința științifico-practică internațională „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană” a consemnat și un alt eveniment de la Academia de Administrare Publică – sesiunea mesei rotunde cu participarea unui grup de studenți de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative din

București (SNSPA) și a cadrelor didactice de la Academia în cadrul proiectului „Forumul tinerilor experți în dezvoltare din România și Republica Moldova”, care s-a desfășurat în Sala Multimedia a Bibliotecii Științifice a Academiei.

Mihai CARADAICA, doctor în științe politice, lector universitar la SNSPA, a menționat că acest proiect este realizat cu sprijinul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, iar din

delegație fac parte studenți din anii I și II ai instituției, specialitatea relații internaționale, care fac studii de cercetare despre Republica Moldova, procesul de integrare în Uniunea Europeană.

Prin acest proiect se propune realizarea unei platforme de comunicare între tinerii experți de dezvoltare din România și Republica Moldova. Vizita a fost programată astfel ca studenții din România să participe și la lucrările conferinței internaționale de la Chișinău, ceea ce le-a oferit posibilitatea de a se informa mai pe larg despre problemele din domeniul administrației publice din Republica Moldova.

În cadrul mesei rotunde, oaspeții au prezentat comunicări despre cercetările și studiile efectuate privind mai multe domenii din viața

politică și socială din Republica Moldova: integrare europeană, educație, sănătate, egalitatea de gender în politică, alte aspecte. Comunicările au fost completate cu discuții, întrebări și răspunsuri, astfel că studenții din România au beneficiat la direct de informații ample pentru studiile de cercetare și elaborarea tezelor de master pe tematica privind Republica Moldova.

Întâlnirea reprezentanților Academiei de Administrare Publică și SNSPA constituie o nouă etapă a mobilității academice în cooperarea interinstituțională dintre ambele instituții, care va fi urmată de o vizită de răspuns la București la începutul anului viitor a unei delegații de masteranzi și cadre didactice ale Academiei de Administrare Publică.

Ion AXENTI

Academia de Administrare Publică reprezentată la seminarul privind mobilitatea academică

Pe 16 noiembrie 2018, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, s-a desfășurat seminarul Erasmus+ „Îmbunătățirea managementului mobilității academice internaționale - un impuls pentru internaționalizarea instituțiilor de învățământ superior”, la care au participat reprezentanții instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată la acest for de dl Ion DULSCH, director al Departamentului învățământ superior de master, și dra Ina MACOVEI, metodist, Direcția relații internaționale.

Evenimentul a fost organizat de către Oficiul Național Erasmus+ din Republica Moldova cu sprijinul SPHERE (Support and Promotion for Higher Education

Reform Experts) și al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Seminarul a fost ghidat de dr. Filippo SARTOR, de la Universitatea din Bologna, Italia, expert al Asociației Universităților Europene (EUA), care a venit cu unele practici de succes pentru Republica Moldova. Dlui și-a axat demersul pe diversitatea structurii organizaționale a instituțiilor de învățământ superior, modul de gestionare a cooperării internaționale:

acorduri, schimburi de studenți, oportunități de finanțare etc.

De asemenea, domnia sa a vorbit despre recunoașterea și marcare procedurilor de echivalare după mobilitatea studenților/studii de caz; finalizându-și discursul pe discuțiile cu părțile interesate locale, pe evaluarea situației actuale.

Evenimentul respectiv a constituit un bun prilej pentru stabilirea de noi con-

tacte și parteneriate între Academia de Administrare Publică, Republica Moldova, și Universitatea din Bologna, Italia, ceea ce va conduce la implementarea unor noi proiecte finanțate de către Comisia Europeană, la semnarea unor noi acorduri de colaborare, proiecte comune, mobilități academice, schimb de bune practici.

Ina MACOVEI,
metodistă, Direcția
relații internaționale

Masă rotundă consacrată unui sfert de veac de la fondarea revistei „Administrarea Publică”

Eveniment deosebit în viața Academiei – aniversarea de 25 de ani de la fondarea și apariția celui de-al 100-lea număr al revistei „Administrarea Publică” – căruia i-a fost consacrată, pe 15 noiembrie, o masă rotundă, desfășurată în Sala Multimedia a Bibliotecii Științifice a Academiei, cu participarea conducerii Academiei de Administrare Publică, a cadrelor profesoral-didactice, doctoranzilor, cercetătorilor științifici, reprezentanților administrației publice. Revista metodico-științifică tri-

mestrială „Administrarea Publică” a fost fondată în luna noiembrie 1993 de Academia de Administrare Publică. Este înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în septembrie 2004 și acreditată științific la profilul: administrare publică, științe

politice, drept, economie.

Mesaje de salut au adresat celor prezenți rectorul Academiei, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, Mihail MANEA, șeful Secției activitate editorială, care activează la Academia de Administrare

Publică de peste două decenii, editorul și promotorul revistei în lumea științei.

Participanții la masa rotundă, în luările lor de cuvânt, au dat o înaltă apreciere revistei, venind cu sugestii și propuneri privind calitatea materialelor.

În final, prorectorul Aurel Sîmboteanu a înmănat Diplome de Merit celor mai activi autori ai materialelor și studiilor științifice pentru revista „Administrarea Publică”.

În continuare, vă propunem spicui din luările de cuvânt ale participanților la masa rotundă.

Oleg BALAN,
rector al Academiei de
Administrare Publică,
doctor habilitat,
profesor universitar,
redactor-șef al revistei
„Administrarea Publică”

Administrația publică trebuie să fie reprezentată de trei generații: tinerii, cei de vârstă medie și de vârstă

Revista „Administrarea Publică” - platformă de consolidare a serviciului public

a treia. Și în știință, probabil, trebuie să fie la fel: tinerii care la noi sunt masteranzii și doctoranzii, cei de vârstă medie care sunt cadrele didactice și șefii de catedre și, desigur, profesorii, prezenți aici și care sunt autori foarte cunoscuți din revista „Administrarea Publică”.

Este salutar faptul că, fiind responsabil de editarea revistei „Administrarea Publică”, dl Mihail MANEA, a reușit, cu eforturile noastre colective, ca revista să fie înregistrată la categoria „C”, să o editeze la fiecare trei luni, exact așa cum prevede Regulamentul.

Și D-voastră, cei prezenți astăzi la masa rotundă, sunteți acei, care publicați cel mai des articolele și studiile D-voastră în revista noastră, cei care aveți în permanență acces în paginile revistei. Iar directorul Bibliotecii Științifice, dna Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, are grijă ca revista să fie pusă la dispoziția tuturor solicitanților, fiind, totodată, ca un mijloc de schimb cu alte biblioteci universitare din Republica Moldova.

În revistă își publică rezultatele cercetărilor științifice și doctoranzii, alți autori din afara Academiei de Admi-

nistrare Publică, foarte multe personalități din afara țării. Noi avem Acorduri de colaborare cu o serie întreagă de instituții de învățământ superior și științifice din Ucraina și România, din alte state europene. Desigur, cel mai mult se publică cei din Ucraina și România, dar suntem deschiși pentru colaborare cu toată lumea care vrea să facă știință, să o promoveze pentru a fi utilă în procesul de dezvoltare a administrației publice în Republica Moldova, punând la bază teoria și practica administrației publice.

Să îmbunătățim calitatea publicațiilor științifice

În primul rând, doresc să vă mulțumesc pentru faptul că ați dat curs invitației noastre și ați sosit la Masa rotundă, consacrată apariției celui de-al 100-lea număr al revistei „Administrarea Publică”, care urmează să apară până la sfârșitul anului. Astăzi mai marcăm și o aniversare, legată de faptul că primul număr al revistei a apărut în luna noiembrie 1993, adică cu 25 de ani în urmă.

Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei și Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare au adoptat la 18 iulie 2017 Hotărârea „Cu privire la aprobarea rezultatelor evaluării și clasificării revistelor științifice de profil”, prin care revistei „Administrarea Publică” i s-a atribuit statutul de publicație științifică cate-

goria „C”. Prin aceeași Hotărâre, revistei „Administrarea Publică” i s-a recomandat să îmbunătățească calitatea materialelor publicate și să recurgă la un proces de recenzare mai riguros.

Și este corect, pentru că noi obținem cu foarte mare greutate ca fiecare articol să fie însoțit de două recenzii. N-are importanță că autorul este masterand, doctorand, doctor, doctor habilitat,

profesor etc., el este obligat, conform deciziei Academiei de Științe a Moldovei, să prezinte două recenzii. Nu mai vorbesc de calitatea recenzilor, de conținutul lor.

Cât privește îmbunătățirea conținutului și a calității articolelor științifice publicate, noi ar trebui să acționăm puțin altfel. Adică, ar trebui să avem un plan al

(Continuare în pag. 7)

(Sfârșit. Început în pag. 6)

publicațiilor pentru un an întreg, pentru ca să planificăm din timp fiecare număr de revistă.

Revista „Administrarea Publică” a acordat o atenție deosebită pregătirilor pentru marcarea celor 25 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică, inaugurând rubrica „Academia de Administrare Publică la 25 de ani” și publicând consecutiv articole semnate de rectorul Academiei de Administrare Publică, dl Oleg

Mihai MANEA,
șef Secție activitate
editorială AAP

Balan, doctor habilitat, profesor universitar („Acade-

mia este un centru național veritabil de promovare a politicii de stat în domeniul administrației publice” – nr. 3/2017), primul președinte al Republicii Moldova și semnatarul Decretului de fondare a Academiei de Administrare Publică Mircea Snegur („Sunt mândru că am participat la fondarea Academiei de Administrare Publică” – nr. 4/2017), președintele Parlamentului Republicii Moldova Andrian Candu („Serviciul public – o sferă importantă de formare a profesioniștilor” – nr.

1/2018), Aurel Sîmboteanu, prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor, conferențiar universitar („Academia de Administrare Publică la vârsta afirmării” – nr. 2/2018) și alții.

Aș vrea să remarc, de asemenea, că n-au fost cazuri ca noi să restituim articolele autorilor din cauza calității lor. Ar fi bine ca colegii noștri să-și modifice puțin activitatea. Am în vedere că articolele, până a fi prezentate la redacție, să fie discutate la catedre.

Această revistă, fondată de primul rector al Academiei de Administrare Publică, regretatul om de știință, doctor habilitat, profesor universitar, Mihail Platon, a dus faima acestei instituții prestigioase în toată Republica Moldova și peste hotarele sale.

Eu, care am activat timp de 24 de ani în această instituție, chiar de la primul său an de existență, cunosc bine eforturile depuse la fondarea acestei reviste a domnilor prorectori de atunci, a dlui doctor, conferențiar universitar, Aurel Sîmboteanu, și a domnului doctor, conferențiar universitar, Arcadie Barbăroșie.

O revistă care duce faima țării departe de hotarele sale

În prezent, revista „Administrarea Publică” se bucură de mare autoritate printre cititori datorită specialiștilor de înaltă calificare: Mihai Manea, șeful Secției activitate editorială, distins recent cu titlul onorific de „Om Emerit al Republicii Moldova”; Ion Axenti, secretar responsabil în Secția activitate editorială.

În același rând, și eu m-am format și m-am realizat, în mare măsură, prin intermediul Academiei de Administrare Publică, activând

Tatiana MANOLE,
doctor habilitat,
profesor universitar,
deținătoarea medaliei
AȘM „Dimitrie Cantemir”
și a Premiului AȘM
„Paul Bran”

timp de mulți ani în această prestigioasă instituție de învățământ superior.

Din cele peste 200 de lucrări științifice, inclusiv 12 monografii (în curs de editare se află încă două monografii), consider că circa un sfert dintre ele au fost publicate în prestigioasa revistă „Administrarea Publică”.

Aduc profunde mulțumiri Academiei de Administrare Publică, colegiului redacțional al revistei „Administrarea Publică”. Mult succes în viitor!

Contribuție valoroasă la dezvoltarea științei administrației

Angela ZELENSCHI,
doctor
în științe filozofice,
conferențiar universitar,
șef Catedră științe
administrative

Revista „Administrarea Publică” este una dintre cele mai prestigioase publicații

academice, care prin conținutul său reprezintă o resursă științifică valoroasă și utilă pentru toți cei interesați de domeniul administrației publice. Menționăm că versiunea electronică a publicației academice cu acces deschis (arhiva electronică: 2004-2018) oferă gratuit cititorilor întreg conținutul articolelor științifice.

Pe parcursul celor 25 de ani revista publică articole semnate de personalități marcante atât cadre universitare, cât și practicieni din administrația publică, dar și lucrări ale tinerilor cercetători cu preocupări în domeniu, care și-au adus contribuția la dezvoltarea științelor admi-

nistrative și reformarea sistemului administrației publice.

De problematica administrației publice sunt preocupați în paginile revistei cercetătorii Aurel Sîmboteanu, Teodor Popescu, Ion Dulschi, Tatiana Șaptefrăți, Violeta Tincu, Constantin Solomon, Sergiu Tatarov, Tudor Deliu, Tatiana Savca, Aurelia Țepordei, Andrei Groza, Angela Popovici, Alexandru Roman, Corneliu Popovici, Sergiu Cornea, Elena Aramă Mihail Șleahțișchi, Angela Zelenschi, Zinaida Chitoroagă, Claudia Crăciun, Vlad Canțir, alți autori din țară și de peste hotare, care prezintă studii de conceptualizare a fenomenelor administrative, reforma-

re a administrației publice, calitate a serviciilor publice, formare și perfecționare a funcționarilor publici și altele.

Studiile și articolele publicate în revistă conțin rezultatele cercetărilor științifice și oferă soluții la problemele cu care se confruntă angajații din administrația publică și principalii săi beneficiari – cetățenii.

Succesul unei reviste depinde de calitatea articolelor transmise spre publicare. Dorim autorilor mult succes în scrierea viitoarelor articole, iar revistei „Administrarea Publică” – o colaborare activă cu autori notorii și desigur, cititori fideli! Viață lungă!

Pe parcursul a 25 de ani, în cele 99 de numere, editate anterior, au fost publicate multiple studii științifice la rubrica „Societatea civilă și statul de drept”, compartiment important al revistei, ce conține cercetări de valoare în domeniul științelor juridice.

Studierea dreptului a fost și rămâne un imperativ al fiecărei etape de dezvoltare a statului și dreptului, deoarece doar în condițiile unor cercetări științifice aprofundate a fenomenelor complexe legate de drept pot fi găsite soluții pentru perfecționarea cadrului normativ național. Studiile cercetătorilor Oleg Balan, Ion Guceac, Victor Popa, Boris Negru, Nicolae Romandaș, Ana-

tol Bantuș și ale altor autori cunoscuți în domeniul dreptului și-au adus contribuția atât la dezvoltarea științelor juridice, înaintând propuneri concrete în soluționarea diverselor situații controversate ce apar în procesul de realizare a dreptului, dar au și deschis multiple teme pentru polemici științifice de perspectivă.

De ce societatea civilă și statul de drept? Societatea civilă și statul de drept – noțiuni abstracte, la prima vedere, sunt entități complementare, ambele fiind produsele organizate ale

Aspecte ale societății civile și statului de drept în revista „Administrarea Publică”

Silvia GORIUC,
doctor în drept,
conferențiar
universitar,
șef Catedră științe
juridice

unei comunități distincte de oameni, ce are drept scop realizarea interesului acestei comunități, astfel cuprinzând totalitatea problemelor existente în procesul asigurării binelui comun.

Luând în considerare că statul, dreptul și societatea se află în evoluție permanentă, suntem convinși că revista metodic-științifică „Administrarea Publică” va oferi în continuare studii aprofundate, polemici științifice, soluții oportune și utile pentru toate persoanele interesate de a cunoaște.

Ne dorim teme actuale de cercetare cu reflectarea rezultatelor în revistă

Revista metodic-științifică trimestrială „Administrarea Publică” reprezintă o platformă științifică de expunere a cercetătorilor științifice din următoarele domenii: administrarea publică, dreptul public, economia și managementul public, relațiile internaționale și integrarea europeană.

La compartimentul „Economie și management public” sunt publicate articole științifice ce redau viziunea diferiților cercetători, cum ar fi: Tatiana Manole, doctor habilitat, profesor universitar, Tudor Tuhari, doctor habilitat,

Tatiana TOFAN,
doctor în economie,
conferențiar universitar,
șef Catedră economie și
management public

profesor universitar, Lilia Dragomir, doctor, conferențiar universitar, Dorin Vaculovschi, doctor, conferențiar universitar, Ecaterina Barbăroș, doctor, conferențiar universitar, Elena Vaculovschi, doctor, conferențiar universitar, Tatiana Tofan, doctor, conferențiar universitar, Elena Taban, doctor, conferențiar universitar, Oleg Frunze, doctor, Veronica Butnaru, magistru în drept precum și masteranzi, colegi de peste hotare. La fel, pe parcursul anilor au publicat și colegii noștri, regretații Svetlana Cojocar, doctor, conferențiar uni-

versitar, și Andrei Blanovschi, doctor, conferențiar universitar.

La compartimentul „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” sunt publicate articole ale cercetătorilor din domeniul tehnologiilor informaționale, e-guvernare, cum sunt: Teodora Gherman, doctor, conferențiar universitar, Igor Cojocar, doctor, Eugenia Cebotaru, magistru.

Se împlinesc 25 de ani de la fondarea revistei metodic-științifice trimestrială „Administrarea Publică” și, în curând, va apărea numărul 100 al revistei. Cu acest prilej, aduc sincere felicitări Secției activitate editorială, în frunte cu dl. Mihai Manea, pentru munca depusă la elaborarea și editarea revistei.

Calea inovațiilor științifice - o șansă pentru Republica Moldova

Doresc sincer să felicit editorii, autorii și cititorii revistei „Administrarea Publică” cu prilejul celei de-a 25-a aniversări!

În toți acești ani, revista a fost și rămâne în centrul atenției mediului academic universitar din Republica Moldova. În paginile sale au fost publicate cele mai bune lucrări ale persoanelor de cel mai înalt rang și funcționarilor de rând, care prin filozofia și experiența lor practică ne îmbogățesc pe toți. Revista „Administrarea Publică” este o publicație ferm axată pe pozițiile funcționarului pu-

blic, patriotismului, justiției sociale, păstrării și continuării tradițiilor naționale în administrare, economie, cultură, literatură și politică. Această linie a rămas neschimbată în întreaga istorie a revistei, pe parcursul tuturor celor 25 de ani de apariție.

„Administrarea Publică” este istoria și ziua de astăzi a procesului de stabilire, formare și creștere a statului Republica Moldova. De-a lungul anilor, autorii revistei au fost tentați să aducă la cunoștința cititorilor valorile din societate, noutățile din practica adminis-

Alexandru GRIBINCEA,
doctor habilitat,
profesor universitar

trării publice, care alcătuiesc gloria și mândria națională.

În calitate de prieten al

revistei, doresc ca revista să promoveze clar și convingător în rândul cititorilor experiența și tendințele din societate, politica statului, ministerelor în domeniul social, politic. Este de dorit, de asemenea, ca revista să relateze mai concludent despre activitatea funcționarilor de stat, care trăiesc astăzi cu aspirațiile la un trai decent, care prin munca și talentul lor creează bogățiile materiale și spirituale ale țării. În acest sens, revista continuă cele mai bune tradiții ale publicațiilor similare din țară și de peste hotare.

Odată cu apariția celui de al 100-lea număr al revistei, publicația „pășește în maturitate”. În fiecare număr, revista a reflectat evoluția administrației publice de la noi și din alte țări, conturând, în același timp, o istorie instituțională și a celor care au colaborat la revistă.

În calitate de responsabil pentru cercetare în Academie, aș vrea să evidențiez funcția științifică a revistei.

Revista „Administrarea Publică” este singura revistă de profil din Republica Moldova care oferă suport științifico-metodic profesorilor în activitatea didactică, contribuind la pregătirea vi-

Silvia DULSCHI,
doctor,
conferențiar universitar,
șef Direcție știință și doctorat

itorilor specialiști în domeniul administrației publice.

În calitate de revistă științifico-metodică, ea reprezintă o tribună, prin care cercetătorii mai experimentați din Academie își fac cunoscute rezultatele muncii lor. Revista acoperă patru domenii: economie, drept, politologie și administrație publică, în special.

Revista „Administrarea Publică” are un schimb de publicații cu diverși parteneri de prestigiu din mai multe țări, în special, din țările europene, printre care România,

Germania, Irlanda, Polonia, Norvegia, Cehia, Albania, Ucraina, Belarus, Federația Rusă, Kazahstan și altele.

În anul 2016, a fost inclusă în baza de date internaționale DOAJ.

Sper foarte mult ca revista „Administrarea Publică” și în continuare să rămână o tribună a celor care aduc o viziune nouă asupra activității administrației publice.

Găsesc de cuviință să mulțumesc redacției revistei pentru spațiul acordat în publicarea articolelor, pentru munca lor de zi cu zi.

Tematica internațională în paginile revistei

Rubrica „Relații internaționale și integrare europeană” din revista „Administrarea Publică”, alături de alte rubrici – „Administrarea publică: teorie și practică”, „Societatea civilă și statul de drept”, „Economie și finanțe publice” etc., reprezintă o rubrică de bază la care publică atât profesorii Catedrei științe politice și relații internaționale, dar și cercetători din țară și de peste hotare.

Pe parcursul anilor, la rubrica respectivă au publicat articole științifice pline de

conținut astfel de savanți din republică – specialiști în domeniu, cum ar fi Alexandru Roman, Victor Juc, Boris Gâlcă, Ion Stăvilă, Iurie Josanu, Gheorghe Căldare, Iurie Rechicinschi, Rodica Rusu, Stela Spănu, Silvia Dulschi, Orest Tărăță, Alexandru Gribincea, Nicolae Țău și alții.

Problemele politice externe a Republicii Moldova, pașii întreprinși de țară noastră în vederea integrării în Uniunea Europeană au fost examinate în studiile miniștrilor afacerilor externe și integrării euro-

Rodica RUSU,
doctor, conferențiar
universitar,
șef Catedră științe
politice și relații
internaționale

pene ai Republicii Moldova Natalia Gherman și Iurie Leancă.

Cu prilejul aniversării de 25 de ani de la apariția primului număr al revistei, ne dorim ca revista științifică „Administrarea Publică” să reprezinte în continuare o revistă de profil nu doar pentru cercetătorii în domeniul administrării publice, relațiilor internaționale etc., dar și pentru practicieni care au posibilitatea de a valorifica demersurile științifice publicate.

O sursă importantă pentru instruire, cercetare și dezvoltare profesională

Mii de cărți, ziare, materiale audio și video și resurse electronice sunt stocate în colecțiile Bibliotecii Științifice a Academiei de Administrare Publică. Cu toate acestea, revista metodic-științifică „Administrarea Publică” a fost și rămâne de cea mai mare valoare pentru studenți, cercetători, pentru specialiștii care activează în autoritățile publice centrale și locale. Potrivit studiilor, aceasta este recunoscută de utilizatorii Bibliotecii drept cea mai importantă sursă de informație. Revista „Administrarea Publi-

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
director al Bibliotecii
Științifice a Academiei
de Administrare Publică

că” este una dintre principalele componente ale literaturii științifice în domeniul teoriei și practicii administrării publice, care publică cu promptitudine rezultatele cercetărilor, ipotezelor și discuțiilor despre administrarea publică, managementul public, dreptul public, relațiile internaționale, tehnologiile informaționale aplicate în domeniul administrării publice.

Revista „Administrarea Publică” este o publicație periodică care servește la publicarea informațiilor ce abordează multitudinea de aspecte ale

științei administrației și este destinată cititorilor care cercetează sau care activează în administrația publică.

În biblioteca Academiei, această publicație este considerată ca bază pentru deservirea utilizatorului. Conform datelor statistice, numărul solicitărilor articolelor din revista „Administrare Publică” variază de la 65% - 70% din numărul total de cereri din publicațiile periodice abonate de către Biblioteca Academiei.

În concluzie, putem afirma cu certitudine că revista „Administrarea Publică” este și va rămâne o sursă deosebit de importantă pentru instruire, cercetare și dezvoltare profesională a utilizatorilor.

Cartea de căpătâi în activitatea de zi cu zi a primarilor

Mă bucur că am onoarea să particip la masa rotundă, dedicată aniversării de 25 de ani de la lansare și apariției numărului 100 al revistei „Administrarea Publică” și, cu această ocazie, am posibilitatea să vă spun că cei din administrația publică locală, cei 898 de primari din țară, au nevoie ca de aer de D-voastră, fiindcă orice practică își are rădăcinile în știință și teorie. Și greșesc amarnic cei care se consideră atotștiutori, că pot fi primari și aspiră la aceste funcții în campaniile electorale. Pentru

a fi primar, trebuie să fii bine pregătit. O spun din propria experiență, pe care o am de peste trei decenii. Am venit la Academie în 1995, unde am făcut studii postuniversitare.

Mă simt onorată că am fost solicitată de mai multe ori de dl Mihai Manea de a scrie la revistă, de a mă pronunța asupra anumitor probleme, de a-mi împărtăși experiența de lucru în paginile revistei. Și aceasta, desigur, a fost pentru mine, totdeauna, o posibilitate de a crea o imagine pozitivă, nu a mea ca primar,

Nina COSTIUC,
primar al comunei
Budești, mun. Chișinău

ci a localității, a oamenilor de aici și, în general, de a spu-

ne oamenilor ce înseamnă o administrație corectă.

În context, vin cu propunerea ca în revistă să fie inițiată o rubrică de polemici științifice, dar și de bune practici, fiindcă primarii își pun tot sufletul, au rezultate foarte bune care trebuie să se regăsească și în revista „Administrarea Publică”. Pentru ca acest lucru să fie mai vizibil, trebuie pus accentul pe abonarea la revistă, astfel, ca pe masa fiecărui dintre cei 898 de primari din țară să fie revista „Administrarea Publică”.

Mai multă atenție experienței autorităților publice locale

Ana VARZARI,
doctorandă,
Academia de
Administrare Publică

Revista metodică-științifică trimestrială „Administrarea Publică”, prezintă cititorului, pe parcursul a 25 ani, în special angajaților din administrația publică, procesele și tehnicile de administrare publică, subliniind rolul autorităților administrației publice centrale și locale în soluționarea eficientă a multiplelor probleme și asigurarea calității în procesul de administrare publică.

Așa cum administrația publică nu poate exista fără fundamentare juridică, revista

oferă, în paginile sale, un spațiu juridic cercetătorilor științifici, prin care, analizând cadrul normativ național și internațional, trasează propuneri de eficientizare a activității administrației publice și respectare a drepturilor omului.

Provocările financiare ale autorităților publice în Republica Moldova și obținerea unei eficacități în procesul de administrare publică sunt câteva dintre cercetările științifice din domeniu managementului financiar public, oglindite în revista „Administrarea Publică”.

Cu prilejul aniversării de 25 de ani de la fondarea revistei „Administrarea Publică”, felicit colegiul redacțional pentru asigurarea longevității acesteia, iar apariția celui de-al 100-lea număr ne vorbește despre realizarea unor performanțe.

O sugestie pentru echipa redacțională ar fi lansarea unui compartiment, în care să fie expuse experiențele autorităților publice locale în atingerea succeselor și în eficientizarea procesului de administrare publică la nivel local.

Masa rotundă de astăzi se înscrie în suita de evenimente, pe care le-am avut cu prilejul marcării aniversării de 25 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică. În septembrie 2017, am lansat anul jubiliar cu prezentarea cărții lui Mihail PLATON cu denumirea, care a fost preluată din primul număr al revistei „Administrarea Publică”, un articol științific al lui Mihail Platon „Pregătirea funcționarilor de stat: în căutarea concepției”. Și iată, până astăzi, mai căutăm această concepție și, cred, că multe generații o vor căuta, fiindcă timpul cere întotdeauna noi abordări.

Am continuat anul jubiliar cu diferite activități. Partea solemnă a fost marcată, să spunem așa, cu editarea lucrării fundamentale „Academia de Administrare Publică

la un sfert de veac”.

Și iată, deja, ca o continuare a acesteia, marcăm cea de-a 25 de ani a revistei și apariția celui de-al 100-lea număr. Eu cred, că cele discutate azi în cadrul mesei rotunde, cele spuse, cele gândite, vor fi de un real folos pentru revistă, pentru că propunerile, sugestiile, ideile înaintate merită să fie analizate și folosite într-un îmbunătățirea calității viitoarelor ediții ale revistei.

Eu țin în mână primul număr al revistei „Administrarea Publică”, în care este publicat cuvântul de salut al Primului-Ministru de atunci, Andrei SANGHELI. Iată ce consideră Dumnealui că va deveni revista „Administrarea Publică”: „Consider că această revistă

„Căutăm și astăzi concepția pregătirii funcționarilor publici”

Aurel SÎMBOTEANU,
doctor, conferențiar
universitar,
prorector al Academiei
de Administrare
Publică

va deveni un emitător activ de opinii, un Centru capabil să pună în circulație nume noi, idei noi, să inițieze energii pe paginile ei discuții și convorbiri privind cele mai diverse și actuale probleme, să atragă la ele un număr impunător de cititori”. Și ne-am convins cu toții că revista a devenit ceea ce i s-a prescris.

Aș mai adăuga aici necesitatea susținerii rubricii pentru practicieni, pentru că așa a fost concepută revista de la bun început. Revista are componentă metodică-științifică. Și, iată, știința are o pondere mai mare, iar aspectul metodic, inclusiv pentru practicieni, poate ar fi cazul să-l fortificăm. Să ne gândim și la acest aspect important.

Pe 19 noiembrie curent, în Chișinău a fost lansată o nouă rută de troleibuz, nr. 34, cu mers autonom, str. Ciuflea - satul Trușeni, care reprezintă una dintre etapele de dezvoltare a rețelei de transport electric, în special, a troleibuzelor cu mers autonom. Acest proiect a fost examinat pe lângă alte rute, care deja au fost lansate sau urmează a fi lansate în viitorul apropiat. La fiecare deschidere de rută, traseul este coordonat cu autoritățile publice locale. Decizia finală privind lansarea sau modificarea unei rute de transport public este luată de primăria mun. Chișinău, prin semnarea dispoziției respective. Astfel, întru eficientizarea serviciilor de transportare a călătorilor și deservirea calitativă a populației din satul Trușeni, au fost puse în circulație 5 troleibuze cu mers autonom, la un interval de până la 15 minute în orele de vârf, pentru a face față fluxului mare de călători din această localitate spre capitală.

„Regia Transport Electric” a însoțit procesul tehnologic de asamblare a troleibuzelor cu mers autonom la Chișinău, începând cu anul 2017. Urmare, au fost create posibilități de a extinde rutele de circulație a troleibuzelor, fără construcția rețelelor electrice de contact.

Dorin CIORNĂI,
director general al Î.M.
„Regia Transport Electric”

Până la prezent, în municipiul Chișinău au fost lansate 5 rute de troleibuz cu mers autonom: Ruta nr. 30 - „Str. 31 August 1989 - Aeroportul Internațional Chișinău”; Ruta nr. 31 - „Str. 31 August 1989 - or. Sângera”; Ruta nr. 32 - „Str. 31 August 1989 - comuna Stăuceni”; Ruta nr. 33 - „Str. Bariera Sculeni - Universitatea Agrară” și, respectiv, recenta rută spre Trușeni.

În context, voi menționa că, la ziua de astăzi, sunt asamblate 20 de troleibuze cu mers autonom pentru rutele date. Avantajul acestor rute constă în faptul că nu necesită investiții capitale

considerabile pentru construcția complexului energetic, necesar circulației troleibuzelor obișnuite. Astfel, construcția a unui km de rețea de contact necesită peste 5 mln. de lei. Lungimea porțiunii de traseu fără rețea de contact la ruta de troleibuz nr. 34 este de 17 km. Prin urmare, numai construcția complexului energetic pentru deschiderea acestei rute ar fi costat, cel puțin, 95 mln. de lei.

Principiul funcționării troleibuzelor cu mers autonom reiese din tendința mondială de dezvoltare a transportului public ecologic, ce constă în trecerea deplină la transportul electric. În acest sens, Î.M. „Regia Transport Electric” a început, în anul 2016, lucrările asupra proiectului de

asamblare a troleibuzului experimental cu mers autonom la Chișinău. Acesta s-a soldat cu rezultate pozitive, ce au permis deschiderea, în iunie 2017, a primei rute de troleibuz cu mers autonom - nr. 30.

Tendința de dezvoltare continuă a rețelei transportului electric public, paralel cu renovarea troleibuzelor vechi și asamblarea troleibuzelor cu mers autonom, prevede însușirea asamblării electrobuzelor la Chișinău. Proiectul dat este preconizat pentru anii 2019-2020. Acesta va permite soluționarea problemei acute de transportare a călătorilor din suburbiile municipiului cu flux mare de călători, unde lipsesc rețelele electrice de contact.

Secretarii din APL instruiți la Covurlui

Primăria satului Covurlui a avut onoarea să găzduiască o ședință de instruire a primarilor și secretarilor autorităților publice locale de nivelul I din raionul Leova, organizată de Oficiul Teritorial Hâncești al Can-

celariei de Stat a Republicii Moldova. Am fost instruiți referitor la publicarea actelor administrative (dispoziții, decizii, procese-verbale), emise de autorități în procesul de lucru în „Registrul de Stat a actelor locale”, despre

Regulamentul cu privire la modul de ținere a Registrului de stat al actelor locale, care a fost aprobat conform Hotărârii Guvernului nr. 672 din 28 august 2017.

Reprezentanții Cancelariei de Stat ne-au explicat detaliat despre Registrul, al cărui proprietar este statul, că reprezintă o resursă informațională de stat care conține textele electronice ale actelor autorităților administrației publice locale și datele adiționale stabilite, asigură înregistrarea, păstrarea și evidența centralizată a actelor autorităților administrației publice locale

și a materialelor aferente acestor acte, în scopul asigurării accesului persoanelor fizice și juridice la actele emise/adoptate de autoritățile administrației publice locale. Am fost informați, de asemenea, despre obligativitatea și responsabilitatea ce le revine în procesul publicării actelor locale, despre termenii legali de publicare a actelor, modul de rectificare a erorilor precum și alte aspecte. La sfârșit, au fost adresate mai multe întrebări, la care am primit răspunsuri clare pentru a ne îmbunătăți lucrul.

Ion NEGHINĂ,
primar al satului
Covurlui, raionul Leova

Muzeul Tehnicii Agricole de la Pârlița

De la plugul tras de cai până la tractoare, semănători, cultivatoare și altă tehnică agricolă modernă. O adevărată retrospectivă a evoluției tehnicii agricole din secolul trecut și până în zilele noastre poate fi văzută în satul Pârlița din raionul Ungheni, unde a fost deschis un Muzeu al Tehnicii Agricole, primul muzeu de acest fel din republică.

Este o idee inedită a binecunoscutului antreprenor din părțile locului Nicanor Buzovoi, președintele Companiei agricole „Agrosfera-BM”, fondatorul și al Muzeului satului Pârlița.

Nicanor Buzovoi: „La noi așa e primit că tehnica agricolă veche, nefuncțională este tăiată și aruncată la metal uzat. Atunci mie mi-a venit un gând, că de ce nu am

păstra această tehnică de pe vremuri, care să fie ca o istorie a evoluției mijloacelor tehnice agricole, pentru generațiile viitoare, când totul va fi computerizat și robotizat. Și am decis să inaugurăm acest muzeu ca o filială a Muzeului satului”.

Plugul este cel mai vechi expонат din Muzeul Tehnicii Agricole. El a fost găsit la un om din sat, care cu plăcere a donat acest plug, ca o contribuție a sa la extinderea muzeului.

Un alt expонат de istorie este un tractor de circa 40 de ani, care a fost fabricat la uzina din Harkov, Ucraina.

„El a fost cumpărat nou și a lucrat pe parcursul a mai multor ani, l-am păstrat, că ele demult nu se mai produc, nici piese de schimb nu se produc”, a mărturisit directorul Mu-

zeului, Nicanor Buzovoi.

Tractoarele vechi, incluse pe teritoriul Muzeului, încă mai funcționează, iar iarna sunt foarte utile pentru deszăpezit.

În colecția muzeului este și un automobil de marca Volga din anul 1979. Mașina a aparținut președintelui fostului colhoz din sat.

Cele mai multe dintre expونات sunt din timpul colhozului, dar și de mai înainte. Și ca o prezentare a evoluției tehnicii agricole aici sunt și câteva semănători, pluguri și tractoare moderne.

Actualmente, Muzeul Tehnicii Agricole din Pârlița numără peste 120 de expونات. Dar căutările continuă. După cum ne-a spus directorul muzeului, au fost distribuite anunțuri prin diferite localități de a contribui cu mostre de tehnică agricolă veche, care se mai găsesc pe la ei, pentru muzeul de

la Pârlița. În context, din raionul Fălești au transmis că vor aduce un cântar de lemn din 1870. Sunt și alte promisiuni de a completa muzeul cu expونات vechi, vestigii ale câmpului din trecut.

„Ne bucură faptul că Muzeul Tehnicii Agricole este vizitat de tot mai mulți entuziaști din partea locului, de turiști din țară și chiar de peste hotare, spune Nicanor Buzovoi. Dar cel mai plăcut pentru noi e că ne vizitează elevii din gimnaziile și liceele din satele învecinate pentru a vedea pe viu cum au lucrat țăranii pământul în trecut și cum se lucrează astăzi. Și sperăm că muzeul nostru va fi inclus, cu timpul, în circuitul turistic rural național sau poate chiar internațional”.

Muzeul Tehnicii Agricole de la Pârlița a fost deschis cu suportul programului polonez „Romincka”.

Vlad IONAȘCU

Colectivul și Asociația sindicală ale Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dnei Eugenia Vârlan, contabil-coordonator-casier, în legătură cu trecerea la cele veșnice a soțului,

Mihail VÂRLAN.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Abonarea 2019

Continuă abonarea pentru anul 2019 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei.

Indice poștal: 76957

Ziarul „Funcționarul Public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei; 1 an - 156 lei.

Indice poștal: 67919

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLADÎCA - redactor

Marina PASTUH - redactor - designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 28.11.2018

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică